

Klinisk Biokemisk Afdeling, AHH	Udskrevet er dokumentet ikke dokumentstyret. Kreatinin-clearance;Nyre					Niveau: Øvrige
Dokument ID: 7976	Forfatter: MA+BLI	Redaktør: MA	Dokumentansvarlig: biok	Version: 3.0	dokumenter	Godkendt af: BLI
Dokumentbrugere: AHH						2020-02-25

1) Generelle data

Bestillingskode:

Kreatinin-clearance;Nyre eller NPU14048

Analysenavn:

Nyre-Kreatinin-clearance

IUPAC navn og kode:

Nyre-Creatininum-clearance;vol.hast. NPU14048

Bestillingsbemærkninger:

Kan ikke bestilles i praksis

Udførelse:

Alle dage

Mulige prioriteter og forventet svartid:

Hospitalsprøver:

Prioritet Svartid fra prøvetagning

Rutine: 90 % af alle prøver er besvaret inden for 1,5 timer.

Forberedelse:

Ingen særlige forholdsregler forud for prøvetagning

Prøvetagning:

Døgnurin opsamles i plastdunk med skruelåg, uden tilsetning, med plads til 2,5 liter. Herfra udtages 5 mL velblandet urin i plastglas uden tilsetning.

Gult uringlas.

Der skal tages en P-Kreatinin på patienten inden for 36 timer fra urinopsamlingsstart. Glastype (Mint3,5)

Forsendelse:

Fra kliniske afdelinger på Hospitaliet:

Sendes med rørpost eller med portør.

2) Kliniske data

Indikation:

Bedømmelse af endogen kreatinin-clearance (glomerulusfiltrationshastighed)

Referenceinterval:

0 - 1 dag	6 - 24 mL/min
1 dag - 5 år	18 - 60 mL/min
5 - 10 år	36 - 132 mL/min
10 - 15 år	48 - 180 mL/min
15 - 20 år	60 - 174 mL/min
20- 30 år	72 - 168 mL/min
30 - 50 år	48 - 150 mL/min
50 - 70 år	42 - 126 mL/min
70 - 110 år	24 - 84 mL/min

Oplysninger om kilder til referenceinterval kan fås ved henvendelse til klinisk biokemisk afdeling.

Ringegrænse:

-

Tolkning:

Kreatinin clearance er et mål for Glomerulær Filtrations Rate (GFR). I praksis bestemmes kreatinin clearance ved opsamling af urin i en defineret tidsperiode typisk 24 timer. Urinvolumen og kreatinin koncentrationen i urinen bestemmes. I urinopsamlingsperioden tages en blodprøve til bestemmelse af P-kreatinin koncentrationen. Kreatinin clearance bestemmes som forholdet mellem udskillelseshastigheden (urinvolumen*kreatinin koncentration i urin) og plasmakoncentration. eGFR (estimeret Glomerulær Filtrations Rate) er som udgangspunkt et bedre mål for nyrefunktion end kreatinin-clearance.

Medicinsk baggrund:

Kreatin er et forstadie til fosfokreatin, der anvendes som energikilde især i muskelvæv. En lille del af kreatinen i muskelvævet (1-2% pr. dag) omdannes spontant og irreversibelt til kreatinin. Den mængde kreatinin, der produceres pr. tidsenhed er således relateret til muskellmassen og dermed konstant hos den enkelte.

P-kreatinin holder sig ofte konstant hele voksenlivet igennem på trods af den fysiologisk faldende muskellmasse og deraf følgende faldende kreatininproduktion. Det skyldes, at man normalt ser en samtidig faldende GFR med alderen.

Der er en lang række fejlkilder ved Nyre-Kreatinin-Clearance.

Der anbefales kun bestemmelse af kreatinin clearance i døgnurin, hvis patienten har blærekateter da talrige

studier har vist stor usikkerhed ved opsamling af urin. Endvidere er der stor variation i urinproduktion.

Under normale forhold reabsorberes kreatinin ikke i betydende mængder i tubuli. Derimod sekernerer en mindre mængde fra tubuli (7-10%). Dette resulterer i, at kreatinin clearance normalt overstiger GFR bestemt ved inulin clearance med en faktor 1,1-1,2 ved GFR over 80-90 ml/min. Ved faldende GFR og dermed stigende P-kreatinin vil der i stigende grad ske sekretion af kreatinin i tubuli således, at man kan se kreatinin clearance værdier på op til det dobbelte af inulin clearance.

Den tubulære sekretion af kreatinin hæmmes af visse medikaminer f.eks. cimetidin, trimetroprim og cisplatin.

For mere information se 'Metoder til vurdering af nyrefunktion og proteinuri. Rapport fra Dansk Selskab for Klinisk Biokemi 2008'.

Biologisk variation:

Største variationskilde er inkomplet opsamling eller ukorrekt tidsangivelse.

Intraindividuel biologisk variation:

Kritisk forskel:

-

3) Analysetekniske data

Analyseudstyr:

Cobas 6000

Cobas 8000

Analysemethode / beregningsmetode:

Beregnet kvantitet ud fra:

U-Kreatininum, stofk.

P-Kreatininum, stofk.

Diurese

Urinopsamlingsperioden (Opsamlingsperioden skal være mellem 22,5-25,5 timer).

Nyre-Kreatininum - Clearance =

U-Kreatininum(mmol/L) x Diurese(mL) x 1000 /

P-Kreatininum(enz)(μ mol/L) x Opsamlingsperiode(timer) x 60

For at der kan beregnes en Nyre-Kreatinin-Clearance skal følgende betingelser være opfyldt:

Patients alder	Minimum diurese
< 1 år	diurese >40 ml
1 - 3 år	diurese >120 ml
3 - 5 år	diurese >180 ml
5 - 18 år	diurese >230 ml
Voksne	diurese >400 ml

Ekspanderet kombineret relativ måleusikkerhed (k=2):

Der henvises til analyseinfo for Kreatinin (lokal);U og Kreatinin;(enz);P

Maksimal dag-til-dag (intermediær) impræcision:

Der henvises til analyseinfo for Kreatinin (lokal);U og Kreatinin;(enz);P

Svarafgivelsesinterval:**Sporbarhed:**

Der henvises til analyseinfo for Kreatinin (lokal);U og Kreatinin;(enz);P

Specifitet og interferens:

Der henvises til analyseinfo for Kreatinin (lokal);U og Kreatinin;(enz);P

Akkrediteret analyse:

Ja

Distribution

1: Hjemmeside

Revisionslog

Version	Godkendt	Ændringskommentar
3	2020.02.25	Ændret i prøvetagningsafsnit mht. P-kreatinin